

INDHOLD

1. INDLEDNING	13
SKÆLDUD-PROJEKTETS FORUDSÆTNINGER	14
INSTITUTIONER OG INSTITUTIONSNORMER	15
SKÆLDUD-PROJEKTET	17
SKÆLDUD-PROJEKTET – FORMÅL OG ERKENDELSESINTERESSE	18
De syv små dværge	20
2. UDVIKLINGSPROJEKTET	22
INDHOLD OG ANTAGELSER	24
METODER	25
BØRNEINTERVIEW	27
DAGBOG	31
VOKSENINTERVIEW	32
DA SKÆLDUD BLEV OFFENTLIG	37
RELATIONERNE	38
PERSONALESAMARBEJDE	40
KONKLUSION	42
FORANDRINGSPROCESSERNE	46
EN KONFLIKT – HELE VEJEN RUNDT	47
Kommentarer til forløbet	53
HVR's betydning	55
Kulhusfærgen	57
3. OM SANKTIONER OG SKÆLDUD	59
HVAD ER SKÆLDUD?	59
FYSISKE OG PSYKISKE SANKTIONER	61
SKÆLDUD – PRYGLENES AFLØSER?	61
FORMER FOR PSYKISKE OPDRAGELSESSANKTIONER	62
SKÆLDUD SOM PSYKISK OPDRAGELSESAKTION OG SOM REAKTION	65
GLOBAL OG SPECIFIK SKÆLDUD	65

URETFÆRDIG OG FORTJENT SKÆLDUD	66
HVAD ER ORDINDHOLDET I SKÆLDUD?	66
SKÆLDUD OG ANDRE TYPER VOKSENADFÆRD	68
SKÆLDUD I HJEM OG INSTITUTION	69
BESTEMMELSER OM SKÆLDUD I INSTITUTIONER	69
INSTITUTIONEL SKÆLDUD OG HVERDAGSLIVETS SKÆLDUD	71
Grib Sø – historien om voldsomme Willy	73
4. HVOR MEGET SKÆLDES DER UD?	75
DE KULTURELLE GRUNDPROCESSE	79
ANDRE FORSTÅELSER	80
AFHÆNGIGHED, MODSTAND OG SKÆLDUD	82
GØR SOM JEG SIGER	83
INSTITUTIONALISERINGEN SET UDEFRA	84
Hvad er en helt?	87
5. HVAD SKÆLDER DE VOKSNE UD OVER – OG HVORFOR?	88
HVAD SKÆLDER DE VOKSNE UD OVER I VOGNMANDSPARKENS BØRNEHAVE?	89
HVAD SKÆLDES DER UD OVER I 11 DANSKE DAGINSTITUTIONER?	92
KROPPENE, DE SOCIALE SELVSKABELSESPROCESSE OG SKÆLDUD	94
KONTROL OG MODSTAND	97
HVORDAN BEGRUNDER DE VOKSNE DERES SKÆLDUD?	99
Skældud er en del af dansk kultur	100
Skældud er en »belief«	102
Skældud anses ikke for at være pædagogisk arbejde	103
Skældud er en institutionslogisk banal nødvendighed	104
Skældud tåler ikke dagens lys	105
Pædagogik handler om det gode, vi vil gøre, ikke om det onde, vi gør	105

HVORFOR SKÆLDER VOKSNE UD PÅ BØRN?	107
Reaktion, imitation, aktion	107
I hjemmet	109
I institutionen	112
Skældud som pædagogisk/psykologisk middel	115
Når målet flyttes	118
6. HVILKE BØRN SKÆLDES MEST UD?	119
HVAD SIGER BØRNENE?	119
UDSKELDNING OG RISIKOBØRN	120
Det kontaktsøgende barn	121
Det superaktive barn	121
Det klynkende barn	122
SKÆLDUD KAN HÆNGE SAMMEN MED FORSKELLIG KULTURBAGGRUND	123
SMÅ OG STØRRE BØRN	124
SKÆLDUD OG DRENGE	126
SAMMENFATNING	127
På skovtur	129
7. BØRNS OPLEVELSE AF SKÆLDUD	130
HVORFOR TROR BØRN, VOKSNE SKÆLDER UD?	130
BØRNEHAVEBØRNS REAKTION PÅ SKÆLDUD	132
Øjnene	133
Ørerne	134
VUGGESTUEBØRNS REAKTION PÅ SKÆLDUD	134
Reaktionsmønstre	137
STORE BØRN OG SKÆLDUD	137
SKÆLDUD I HJEMMET	139
BØRNS REAKTION PÅ SKÆLDUD - KRITIK OG MODSTAND	141
HVAD LÆRER MAN AF SKÆLDUD?	143
HVIS BØRNENE IKKE LÆRER DET, DE VOKSNE GENNEM SKÆLDUD VIL LÆRE DEM, HVAD LÆRER DE SÅ?	146

BØRNENES ALTERNATIVER TIL SKÆLDUD	148
Børnehavebørn	148
Fritidshjemsbørn	151
HVORDAN KAN BØRNENES OPLEVELSER OG REAKTIONER FORSTÅS?	152
Endnu en skovtur	156
8. HVORDAN VIRKER SKÆLDUD PÅ BØRN?	157
MAGT	159
SKÆLDUD OG LIVSKRÆFTERNE	161
Handlekraften	162
Integriteten og viljen - »jeg er mig«	162
Selvværd	163
Skældud og det samfundsskabende menneske	165
PSYKISKE VIRKNINGER AF SKÆLDUD	166
Ydmygelse	166
Skyld og skam	167
Skælduds konsekvenser for de sociale relationer	171
Adfærdsstivnen - begyndende reaktans	173
Frygt og angst	176
Skældud og karaktertrækkene	178
De hosstående børn	179
Skældud og stress	180
Dværgenes julefrokost	182
9. DE VOKSNES OPLEVELSE AF SKÆLDUD OG BØRNENES RETSSTILLING	184
»DET ER VÆMMELIGT AT SKÆLDE UD«	184
DET ER SVÆRT AT LÆRE AT SKÆLDE UD	186
LEDEREN SOM BUSSEMAND	187
»MAN MÅ GØRE SIG HÅRD«	189
NÅR SKÆLDUD BLIVER GJORT OFFENTLIG	190
Bål	195

10. HVORDAN HÆNGER SKÆLDUD SAMMEN MED PÆDAGOGIKKEN OG DENS RAMMER?	197
PÆDAGOGIKKENS MENNESKESYN OG SKÆLDUD	198
PÆDAGOGEN SOM HJÆLPER OG FORTROLIG - OG SOM OPDRAGER OG ORDENSHÅNDHÆVER	201
OPDRAGELSESNORMER KAN FREMKALDE SKÆLDUD	202
NÅR KRYBBEN ER TOM, BIDES HESTENE	203
SNAKKE- OG SIDDEPÆDAGOGIK	205
OG SÅ I SKOLE	207
Drengediplom	210
11. SKÆLDE UD - DET GØR MAN DA IKKE! ..	211
OM IKKE-SKÆLDUD-KULTURER OG HVORDAN DE UDVIKLES OG FORSVARES	211
ÆBLEHAVEN I HVIDOVRE	211
Samtaler med de voksne	214
<i>Om pædagogikken</i>	<i>214</i>
<i>Hvordan begyndte det?</i>	<i>214</i>
<i>Pædagogernes baggrund</i>	<i>215</i>
<i>Om skoletiden</i>	<i>216</i>
<i>Egne pædagogiske erfaringer</i>	<i>216</i>
<i>Børnesynet</i>	<i>217</i>
<i>Synet på skældud</i>	<i>217</i>
Hvordan fastholdes linjen?	218
<i>Kritisk praksis</i>	<i>218</i>
<i>Stadig udvikling</i>	<i>219</i>
<i>Ledelsen</i>	<i>220</i>
<i>Ansættelse og afskedigelse</i>	<i>220</i>
NØRHOLM SKOLE	222
GADEPÆDAGOGIK	224
BØRNEHUS OG HAVE	225
DEN FRIE SKOLE VED NÆSTVED	227
BØRNEHUSET I VIBORG	229
BAKKENS GLÆDE	230
Rettigheder for børn i Bakkens Glæde	233
DEN SJÆLLANDSKE SKOLE	235
DEN NORSKE BØRNEHAVE	236

SPECIALINSTITUTIONEN SOLHAVEN, FARSØ	237
FRITIDSHJEMMET BLOMMEN, VALBY	238
»LANDSBYSKOLEN«	241
BØRNEHAVEN KLØVERMARKEN I SKAGEN	243
VOGNMANDSPARKENS BØRNEHAVE	245
Vognmandsparkens Børnehave efter syv års udviklingsarbejde og forskning	246
Børnenes sociale kompetence	248
HVAD GÅR IND, NÅR SKÆLDUD-PÆDAGOGIKKEN GÅR UD?	250
FRA BEDØMMELSESPÆDAGOGIK TIL ANERKENDELSESKULTUR	251

LITTERATUR	255
------------	-----